

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/104/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115226652
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8115226652.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobkyne E.. D. A., F.. X.XX.XXXX, T. E. F. XX, XXX XX H., proti žalovanému Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Škerlíkom, so sídlom J. Ťatliaka 2051/8, 026 01 Dolný Kubín, o obnovu konania, takto o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 13C/426/2015 - 55 zo dňa 17.5.2016

rozhodol:

Zrušuje uznesenie v zamietavom výroku súdu prvej inštancie vo vzťahu k dôvodom obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodovanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol takto: „Návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Prešov z 24.3.2011, sp. zn. 16Ro/75/2011 zamieta.

Návrh na obnovu konania zamieta.

Navrhovateľka je povinná nahradiť odporcovi trovy konania na účet právneho zástupcu odporcu vo výške 578,86 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa návrhom, súdu doručeným 26.6.2015 domáhala, aby súd vydal uznesenie, ktorým povolí obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Ro/75/2011, a súčasne aby nariadil odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Prešov z 24.3.2011 sp. zn. 16Ro/75/2011. Návrh bol podaný s odkazom § 228 ods. 1 písm. a) a e) O.s.p.. Žalobkyňa mala za to, že konajúci súd nemal platobný rozkaz nikdy vydať z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktorými sú prinajmenšom zmluvné pokuty uplatnené priamo v návrhu. Súd pri vydávaní platobného rozkazu vôbec nezohľadnil európske spotrebiteľské právo, najmä Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nezohľadnil ani judikatúru Európskeho súdneho dvora napr. rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci spojené prípady C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a spol., rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C 243/08 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Györfi, rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-473/00 - Cofidis SA and Jean-Louis Fredout. O rozhodnutiach Európskeho súdneho dvora sa dozvedela od svojho právnik, ktorý vypracovával podania v iných veciach, pričom si nepamätá, kedy presne to bolo.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný žiadal návrh na obnovu konania a návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu zamietnuť. Podľa žalovaného vecná nesprávnosť rozhodnutia a ani nesprávnosť procesnej povahy nie sú dôvodmi na povolenie obnovy konania. V čase vydania platobného rozkazu smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 už bola transponovaná do právneho poriadku SR a súd mal povinnosť skúmať, či zmluvná podmienka je alebo nie je prijateľná. To, že si súd povinnosť

vyplývajúcu z § 172 ods. 9 OSP splnil, ale pretože zmluvnú pokutu nepovažoval za neprimeranú, a ani neprijateľnú zmluvnú podmienku a priznal mu plnenie z nej, nemá dôvod spochybňovať. A ak by aj súd nebol skúmal predmetnú podmienku, tak tento nedostatok rozhodne nie je dôvodom na povolenie obnovy konania. Poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 98/2011 zo dňa 11.8.2011, podľa ktorého návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Rozhodnutia vydané v úplne inej veci a ohľadne iných účastníkov nie sú prípustným dôvodom obnovy konania. Dôvodom obnovy nie je ani iný - neskorší právny názor. Judikatúra Súdneho dvora v iných veciach a ohľadne iných účastníkov nie je prípustným dôvodom obnovy konania. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Lucchini (C-119/05), ktorý podľa neho neumožňuje napadnúť rozhodnutie pre rozpor s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora, či iného orgánu ES, ale iba pre rozpor s takým rozhodnutím, ktoré sa vecne a personálne týka konania pred vnútroštátnym súdom. Zásadu res iudicata je možné prelomiť len celkom výnimočne - v prípade ak vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho právomoci, ale patrí do právomoci orgánu Európskej únie. Podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci Kapferer, C-234/04 zo dňa 16.3.2006 vo všeobecnosti nie je vnútroštátny súd povinný znovu preskúmať a zrušiť právoplatné súdne rozhodnutie, aj keby sa ukázalo, že je v rozpore s právom spoločenstva. Žalovaný mal taktiež za to, že návrh na obnovu konania bol podaný po uplynutí trojmesačnej subjektívnej lehoty. Pokiaľ sa žalobkyňa odvoláva na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, tieto rozhodnutia sa zverejňujú v Úradnom vestníku Európskej únie a nadobúdajú účinnosť aj voči fyzickým osobám dňom, ktorý je v nich stanovený, alebo aj takýto deň nie je stanovený, dvadsiatym dňom po ich uverejnení. Všetky rozhodnutia, na ktoré sa žalobkyňa v návrhu odvolávala, boli zverejnené niekoľko rokov skôr ako bol vydaný platobný rozkaz. Začiatok plynutia žiadnej lehoty nie je možné posudzovať len na základe tvrdenia účastníka konania. Bolo by to až nihilizáciou zásady res iudicata.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za zistené, že platobným rozkazom Okresného súdu Prešov č. k. 16Ro/75/2011-95 z 24.3.2011 bolo žalobkyni ako žalovanej uložené zaplatiť žalovanému ako žalobcovi sumu 2.966,77 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.966,77 eura od 28.06.2010 do zaplatenia a uložené jej taktiež bolo zaplatiť trovy konania vo výške 177,50 eura. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 19.4.2011.

Na základe zisteného skutkového stavu a tvrdení žalobkyne mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa podala návrh na obnovu konania oneskorene, po uplynutí trojročnej objektívnej lehoty a so skutočnosťami, ktorými odôvodnila svoj návrh sa oboznámila pred niekoľkými rokmi. Žalobkyňou uvádzané rozsudky Súdneho dvora Európskej únie boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie viac ako 3 mesiace pred podaním jej návrhu na obnovu konania. Návrh na obnovu bol preto podaný aj po uplynutí subjektívnej trojmesačnej lehoty. Podľa súdu okrem toho, že návrh na obnovu konania bol podaný oneskorene, je však ďalej zrejmé aj to, že žiadny z možných dôvodov na obnovu konania taxatívne uvedených v ust. § 228 ods. 1 O.s.p. v ňom nie je ani daný.

Žalobkyňa nepreukázala, že napádané rozhodnutie je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev (§ 228 ods. 1 písm. e) O.s.p.) uvedených v jej návrhu. Tieto rozhodnutia sa totiž týkajú povinnosti členských štátov Európskej únie dosiahnuť, aby povinnosti uložené Smernicou Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách boli plnené. Podáva sa v nich aká právna úprava zodpovedá tejto smernici, a ako sa má právny poriadok členského štátu po jej implementácii vo všeobecnosti prevádzať a vykladať. Nevyplyva z nich však, že by právna úprava vydania a nadobudnutia právoplatnosti platobného rozkazu, vydaného v pôvodnom konaní, bola s nimi v rozpore, a ani že by konkrétny napádaný právoplatný platobný rozkaz, vydaný podľa tejto právnej úpravy, bol s nimi v rozpore. Ich predmetom nebolo posudzovanie napádaného rozhodnutia, a ani vlastné posudzovanie konkrétnych právnych otázok a skutočností, ktoré boli predmetom napádaného rozhodnutia (v konkrétnom prípade). Z uvedeného dôvodu tu nie je predpoklad pre povolenie obnovy konania z hľadiska ust. § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p.. Obnova konania podľa citovaného ustanovenia by bola prípustná iba v prípade, ak bolo predmetné rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie alebo iného orgánu ES vydané vo veci, v ktorej sa obnova navrhuje.

V súvislosti s ust. § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. súd poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-234/04 zo dňa 16.03.2006 vo veci Rosmarie Kapferer/Schlang & Schick GmbH, v ktorom Súdny dvor Európskej únie uviedol, že unijné právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátného súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Spoločenstva. Súdny dvor EÚ tiež uviedol, že na to, aby sa zabezpečila stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými. Týmto

rozhodnutím Súdny dvor EÚ zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata. Jedinou výnimkou, kedy Súdny dvor EÚ zakotvil povinnosť prelomiť zásadu res iudicata je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie. Obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora EÚ. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len vtedy, keď sa týka rovnakej veci ako obnovou napadnuté rozhodnutie alebo ak odlišne, hoci vo veci inej, rieši otázku, majúcu na spôsob právneho posúdenia veci v pôvodnom konaní dosah. Túto argumentačnú líniu Súdny dvor založil v rozhodnutí Lucchini.

Pri právnom posúdení vychádzal súd prvej inštancie z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v čase jeho rozhodnutia - § 228 ods. 1 písm. a) a e), § 228 ods. 2, § 230 ods. 1, 2, 3, § 234 ods. 1.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. majúc za to, že žalovaný bol v konaní plne úspešný, pričom dôvody pre možné nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi zistené neboli. Uviedol, že účastník, ktorý realizuje kroky k začatiu občianskeho súdneho konania, akým je aj konanie o návrhu na obnovu konania, musí vždy zvážiť jeho začatie a podľa všetkých okolností v priebehu konania a vyjadrení protistrany zvážiť zotrvanie na podanom návrhu a musí znášať dôsledky spojené s procesným neúspechom v konaní.

2. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa, podľa nej sa mal súd prvej inštancie z úradnej moci opätovne zaoberať daným prípadom a obnovu povoliť. Ako spotrebiteľka je presvedčená, že by v rámci predbežnej otázky musel posúdiť viaceré zmluvné podmienky so zreteľom na ich nesúlad so zákonom, európskymi pravidlami na ochranu spotrebiteľa a dobrými mravmi. Viaceré zmluvné podmienky spôsobili a založili nerovnováhu v právach a povinnostiach v prospech poskytovateľa služieb. Podmienky zmluvy spôsobujúce značnú nerovnováhu nemôžu obstáť už len so zreteľom na ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS. Podľa žalobkyne sa v uznesení píše o všetkom možnom, len nie o tom, prečo súd vydal platobný rozkaz. Súd takto chráni spoločnosti, ktoré nemajú zmluvy v súlade so zákonom, sú písané špekulatívne s cieľom zobrať spotrebiteľa. Od združenia sa dozvedela, že boli porušené jej práva, že platobný rozkaz bol vydaný v rozpore so zákonom, vo veci bolo vedené exekučné konanie, v ktorom podala námietky, ktoré boli zamietnuté uznesením právoplatným 24.6.2015. Od združenia dostala informáciu, že je možné podať mimoriadny opravný prostriedok, a to návrh na obnovu konania. Rozhodla sa preto bojovať ďalej. Dňa 26.10.2015 preto podala návrh na obnovu konania. Začiatok mesiaca september 2015 je termínom, kedy sa dozvedela o možnosti podať mimoriadny opravný prostriedok, návrh na obnovu konania. Podľa nej subjektívna lehota bola dodržaná. Žiadala preto, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na obnovu konania povolí.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa ani v odvolaní neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, ktorými by preukázala splnenie podmienok na povolenie obnovy konania. Ani jedno z jej tvrdení nie je dôvodom na povolenie obnovy konania. Tak v konaní, ako aj v odvolaní nebola a nie je preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by zakladala dôvod na povolenie obnovy konania, ani to, že by žaloba bola podaná v trojmesačnej subjektívnej lehote. Jej tvrdenie nie je dôkazom. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Cdo/133/2015 z 29.2.2016 vyplýva, že dodržanie subjektívnej aj objektívnej lehoty je povinný ten, kto tvrdí, že je zachovaná, preukázať dôkazmi. Avšak ani v prípade, ak by žalovaná preukázala úplne nesporne, že o dôvodoch na podanie žaloby sa dozvedela začiatkom septembra 2015, nemohlo by to zakladať počiatok plynutia subjektívnej trojmesačnej prekluzívnej lehoty, ktorú je potrebné posudzovať reštriktívne. Väčšina slovenských súdov poukazuje na to, čo je uvedené aj v § 2 ods. 1 Zákona č. 416/2004 Z.z. o Úradnom vestníku EÚ, podľa ktorého o všetkom, čo bolo v úradnom vestníku uverejnené, platí, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti uverejnených právne záväzných aktov Európskeho spoločenstva a Európskej únie je nevyvrátiteľná. Žalovaný žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jej odvolaniu uviedla, že sa vyjadrovať nebude, nakoľko sa dostatočne vyjadрила v podanom žalobnom návrhu a v odvolaní.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie od odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), vychádzajúc z ust. § 470 ods. 1 a ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované, preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodov, pre ktoré bolo potrebné uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť.

6. Pre začiatok plynutia lehoty na podanie návrhu na obnovu konania podľa § 230 ods. 1 v čase podania návrhu platného O.s.p. je dôležité to, kedy sa navrhujúci dozvedel o dôvode obnovy, pričom nie je podstatné, kedy sa o dôvode obnovy dozvedieť mohol.

7. Súd prvej inštancie konštatoval, že návrh na povolenie obnovy bol podaný po uplynutí 3 - mesačnej subjektívnej lehoty. Z akých skutkových okolností má vyplývať tento záver, ku ktorému dospel však zistiteľne nie je. Žalobkyňa tvrdila, že o dôvodoch obnovy sa dozvedela v septembri 2015 po komunikácii so zástupcom združenia a návrh podala na súde 26.10.2015. S týmto tvrdením žalobkyne sa súd nevysporiadal, včasnosť podania návrhu je pritom okolnosťou určujúcou ďalší postup v konaní.

8. Žalobkyňa v dôvodoch návrhu na povolenie obnovy konania poukázala na to, že konajúci súd platobný rozkaz nemal nikdy vydať z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva, nároky z ktorej uplatnil žalovaný v návrhu na vydanie platobného rozkazu obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Súdny dvor Európskej únie viackrát judikoval napr. aj vo veci POHOTOVOSTĚ / Korčkovská C-76/10, že záväzok štátu postarať sa o to, aby nekalé podmienky spotrebiteľa nezaväzovali, vyjadrený v čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS, treba považovať za kogentné ustanovenie. Súdny dvor Európskej únie v tomto rozhodnutí túto požiadavku povyšuje na úroveň vnútroštátnych pravidiel verejného poriadku, a teda pravidiel, na ktorých spoločnosť musí bezvýhradne trvať.

Podľa odvolacieho súdu ide o princípy, ktoré sa musia považovať za podstatné dôvody aj na prelomenie materiálnej právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Nemali by byť žiadne pochybnosti o význame princípu právnej istoty, ktorý vyplýva z právoplatného rozhodnutia súdu. Sú však z celospoločenského hľadiska dôvody, pre ktoré je výnimočne dôležité upustiť od tejto zásady, a to z podstatných dôvodov. Povolením obnovy konania v žiadnom prípade nedochádza k spochybňovaniu princípu právnej istoty a zásady res iudicata. Naopak, princíp právnej istoty pripúšťa, aby v rámci konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch pre zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov účastníka boli preskúmané a prípadne aj zrušené už právoplatné rozhodnutia súdov.

9. Už len samotná skutočnosť, že sa objavili pochybnosti o kvalite spotrebiteľskej zmluvy vyvolávajúce pochybnosti, či nejde o neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve, je relevantná z hľadiska povolenia obnovy konania. Je to súd, ktorý mal pri posudzovaní predpokladov pre vydanie platobného rozkazu zakročiť, a to ex offo. Ako vyplýva z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci Oceano Grupo Editorial: „Cieľ čl. 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V spotrebiteľských sporoch môžu byť právnické poplatky vyššie než sporná čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach, keďže je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh. Taktiež v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie Mostaza Claro je kladený vysoký dôraz na ochranu spotrebiteľa pred nekalými podmienkami a dôvod na obnovu konania, pre rozpor vnútroštátneho rozhodnutia s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie je daný vo vzťahu k viacerým rozhodnutiam Súdneho dvora Európskej únie. V prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva pre príslušnú oblasť, je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť procesné podmienky, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Spoločenstva podľa zásady procesnej autonómie členských štátov pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada rovnocennosti), a že nespôsobujú faktickú nemožnosť alebo nadmerné sťaženie výkonu práv priznaných právnym poriadkom Spoločenstva (zásada efektivity).

10. Cieľom povolenia obnovy konania po tom, čo spotrebiteľ predloží skutočnosti a dôkazy, o ktorých bez svojej viny nevedel v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, je snaha o vylúčenie zo života bežných ľudí neprimeraných podmienok, ktoré zhoršujú kvalitu života, a tak napĺňať cieľ čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS, postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali. Priemerný spotrebiteľ nemá vedomosť o tom, že zo strany dodávateľa dochádza k systémovému porušovaniu spotrebiteľského práva prostredníctvom neprijateľných zmluvných podmienok. Uvedená skutočnosť sa priemernému spotrebiteľovi stane zrejmou až po kontakte s informovanými subjektmi. To, že spotrebiteľ nepodá odpor proti platobnému rozkazu je klasickým príkladom konania spotrebiteľa, ktorý nedokáže posúdiť neprijateľnosť zmluvných podmienok, ani nekalé obchodné praktiky a nedokáže využiť procesné inštitúty na svoju obranu (Súdny dvor Európskej únie vo veci C-429/05). Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo dňa 16.1.2013, podľa ktorého:

„kým rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.“

11. Niet pochybností o tom, že súd prvej inštancie tým, že vydal platobný rozkaz 16Ro/75/2011-95 zo dňa 24.3.2011, predbežne nezhodnotil prijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa len deklaruje právny stav, pretože neprijateľná podmienka je neplatná od počiatku. Je veľmi pravdepodobné, že ak by súd pristúpil pred vydaním platobného rozkazu k ex offo súdnej kontrole podmienok zmluvy, nárok z ktorej bol predmetom konania, platobný rozkaz by nevydal.

12. V čase žalobkyňou podaného návrhu na obnovu konania platilo ust. § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p., podľa ktorého právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Z dôvodu uvedeného v tomto ustanovení pritom v zmysle § 230 ods. 2 O.s.p. bolo možné podať návrh na obnovu konania aj po 3 rokoch od právoplatnosti rozhodnutia. Z ust. § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. pritom nie je možné dedukovať požiadavku na priamu personálnu a vecnú súvislosť medzi rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie s rozhodnutím vydaným v konaní, povolenie obnovy ktorého sa navrhuje. Rozhodnutiami súdov na podklade citovaného znenia zákonného ustanovenia bola povolená obnova konania viacerými rozhodnutiami súdov, na ktoré poukázala aj samotná žalobkyňa. Legitímne tak očakávala, že aj o jej návrhu na povolenie obnovy konania bude rozhodnuté obdobne.

13. So zreteľom na uvedenú argumentáciu mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nepostupoval procesne správne pokiaľ sa prioritne jednoznačne nevysporiadal s včasnosťou návrhu na obnovu konania. Aj keď žalobkyňa poukázala na komentár k O.s.p., podľa ktorého má súd vychádzať z tvrdenia navrhovateľa o dodržaní subjektívnej lehoty, nič nebránilo súdu vyzvať ju na odstránenie nedostatku spočívajúceho v absencii dôkazu o dodržaní lehoty.

Žalobkyňa poukazovala na to, že je spotrebiteľkou, platobný rozkaz je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, čo zakladá dôvod obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p., z toho dôvodu v zmysle § 230 ods. 2 O.s.p. je možné návrh podať aj po troch rokoch od právoplatnosti rozhodnutia.

Súd prvej inštancie tým, že naznačeným spôsobom nepostupoval, rozhodol v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu (č.l. 46 Ústavy Slovenskej republiky), čím svoje rozhodnutie zaťažil vadou, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie v napadnutom rozsahu a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

14. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o tom, či návrh bol podaný žalobkyňou včas a ak áno, či dôvod na povolenie obnovy konania je daný, pričom sa pri rozhodovaní vysporiada so všetkými námietkami uvedenými žalobkyňou v odvolaní a prezentovanými aj v priebehu celého konania, s akcentom na právny názor odvolacieho súdu vyplývajúci z dôvodov, pre ktoré bolo uznesenie súdu prvej inštancie zrušené. Súd prvej inštancie zohľadní ustanovenia právnych predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa, v konkrétnom prípade žalobkyne, majúcej status slabšej strany, a vo veci rozhodne.

15. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania vrátane nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2:1 (§ 3 ods. 1 zákona 757/2004 Z.z.); odlišné stanovisko predsedníčky senátu je podľa § 394 ods. 1 CSP pripojené k rozhodnutiu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.